

**VALSTYBINĖS LIGONIŲ KASOS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TEISĖS AKTŲ AR JŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA**

2020-12-11 Nr. 7K-1807

Vilnius

Teisės akto ar jo projekto pavadinimas: Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus įsakymo „Dėl Ortopedijos techninių priemonių kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tipinės sutarties patvirtinimo“ projektas (toliau – Projektas).

Teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas/rengėjai: Eglė Valiulytė.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto ar jo projekto nuostatos (nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių): 2, 5, 12, 14, 18.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto ar jo projekto nuostatos, nustatytos atliekant antikorupcinį vertinimą po tarpinstitucinio derinimo (nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akte ar jo projekte nenumatyta priemonių): nėra.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
1.	Teisės aktas ar jo projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akte ar jo projekte nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	1. Tipinės sutarties projekto 1.1 p. formuluotėje klausos aparatai ir akies protezai priskirti prie ortopedijos techninių priemonių, o 1.2 p. – nurodomi kaip atskiros grupės, dėl ko gali kilti rizika neteisingai traktuoti sutarties sąlygas. Siūlytina patikslinti, kad 1.1 p. yra nurodomi poklasiai.	1. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 1.1 p.) 2. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.5 p. ir 3.14 p.) 3. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.9.6 p.) 4. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.16 p.)	☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
		<p>2. Tipinės sutarties projekte minimas Aprašas (patvirtintas SAM įsakymu Nr. V-234) nustato įsigijimo savo lėšomis ir kompensavimo tvarką, todėl Tipinės sutarties projekto 3.5 p. ir 3.14 p. svarbu nurodyti tvarkos, su kuria turi būti informuojamas apdraustasis, pavadinimą: „3.5. Informuoti apdraustąjį apie galimybę įsigyti ortopedijos techninę priemonę ir šios priemonės kompensavimą Aprašo nustatyta tvarka.“.</p> <p>3. Tipinės sutarties projekto 3.9.6 p. nepatikslingas užsakymų lapų kopijų pateikimo būdas – siūlytina patikslinti, kad šios kopijos įkeliamos į Ortopedijos IS.</p> <p>4. Tipinės sutarties projekto 3.16 p. patikslinti, kad būtų aišku, jog šio punkto svarbiausias reikalavimas – kokybės užtikrinimas.</p> <p>5. Tipinės sutarties projekto 3.20 p. rekomenduojama patikslinti, kokia tvarka vadovaujantis atlyginama žala.</p> <p>6. Tipinės sutarties projekto 3.23 p. rekomenduojama papildyti žodžiais „3.23. teisės aktų nustatyta tvarka“ ir išdėstyti taip: „Jei kontrolės procedūrų metu nustatoma, kad padaryta žala PSDF biudžetui, teisės aktų nustatyta tvarka</p>	<p>5. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.20 p.)</p> <p>6. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.23 p.)</p> <p>7. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 4.1 p.)</p> <p>8. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 5.7 p.)</p> <p>9. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 5.10 p.)</p> <p>10. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 6.2 p.)</p> <p>11. Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 7.4.7 p.)</p>	

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
		<p>atlyginti PSDF biudžetui padarytą žalą.“.</p> <p>7. Tipinės sutarties projekto 4.1 p. rekomenduotina keisti „tinkamai įforminti“ į konkrečius įforminimo reikalavimus (galima nurodyti kitus sutarties projekto punktus, kuriuose reikalavimai įforminimui apibrėžti).</p> <p>8. Tipinės sutarties projekto 5.7 p. rekomenduotina papildyti žodžiais „praėjusį mėnesį“ ir išdėstyti taip: „5.7. Ortopedijos įmonė iki einamojo mėnesio 10 dienos pateikia VLK laisvos formos apskaitos dokumentą ir pagal Ortopedijos IS duomenis suformuotą apdraustiesiems praėjusį mėnesį išduotų kompensuotinių ortopedijos techninių priemonių užsakymų vykdymo ataskaitą“ (siekiama aiškumo).</p> <p>9. Tipinės sutarties projekto 5.10 p. rekomenduotina nurodyti konkrečius Sutarties punktų reikalavimus, kurie turi būti įvykdyti, kad kompensuojamoji suma būtų apmokama.</p> <p>10. Tipinės sutarties projekto 6.2 p. siūlytina nustatyti išimtį VLK tiems informacijos atskleidimo atvejams, kai informaciją perduoti įpareigoja teisės aktai.</p>		

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorpucini teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
		11. Tipinės sutarties 7.4.7 p. rekomenduojame apibrėžti, kas yra „klaidingi“ duomenys.		
3.	Teisės akte ar jo projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akte ar jo projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akte ar jo projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Tipinės sutarties projekto 5.3 p. rekomenduotina papildyti, kad įmonės, tikslindamos įvestus užsakymo duomenis, įkelia patikslinimų pagrindimą įrodančius dokumentus ar paaiškinimus.	Neatsižvelgta, nes tokios nuostatos nėra numatytos Apraše. Taip pat tokių papildomų duomenų įkėlimas į Ortopedijos IS sukeltu administracinę našta ūkio subjektams.	☒ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akte ar jo projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akte ar jo projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
8.	Teisės akte ar jo projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, Teisės akte ar jo projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: <ul style="list-style-type: none"> 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė 	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
10.	Teisės akto ar jo projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
11.	Teisės akte ar jo projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės aktas ar jo projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Tipinės sutarties projekto 3.30 p. rekomenduojama apibrėžti galimus reikalavimus ar kriterijus, ar sąlygas, ar aplinkybes, ar gaires, kuriais įmonės vadovautusi priimdamos sprendimus dėl asmens duomenų saugojimo terminų, kadangi įmonės gali šį įpareigojimą traktuoti skirtingai, joms patogesniu būdu.	Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 3.30 p.)	☒ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės aktas ar jo projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Nustatyta Tipinės sutarties projekto VII ir VIII skyriuose		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės aktas ar jo projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Siūlytina papildyti Tipinės sutarties projekto 4.2.3 p. – įrašyti, kad apskaičiuotos balo vertės taip pat skelbiamos.	Atsižvelgta. (žr. Tipinės sutarties projekto 4.2.3 p.)	☒ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės aktas ar jo projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akte ar jo projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
17.	Teisės akte ar jo projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Projektui netaikytina		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės akte ar jo projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Sankcijos nurodytos Tipinės sutarties projekto VII skyriuje. VII skyrių rekomenduojame papildyti papildomu sutarties stabdymo ar nutraukimo kriterijumi: „teisės aktų nustatytais terminais neatlyginus nustatytos žalos PSDF biudžetui arba apdraustajam.“	Neatsižvelgta. VLK ar TLK nustatoma žala ortopedijos įmonių po ekspertizės pažymos atlyginama „savanoriškai“. VLK neturi teisės nurašyti nustatytos žalos ne ginčo tvarka (tokią teisę kaip pvz. turi VMĮ), nes tai neįtvirtinta SDĮ. Nors Aprašo 64 punkte ir tiesiogiai įtvirtinta tai, kad įstaiga ar įmonė Valstybinės ligonių kasos ar teritorinės ligonių kasos direktoriaus sprendimą (ekspertizės pažymą) gali apskųsti administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo skundžiamo sprendimo gavimo dienos, tačiau Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas sprenddamas analogiško pobūdžio klausimus laikosi tokios nuostatos, jog teritorinių ligonių kasų priimti kontrolės procedūros dokumentai – ekspertizės pažymos – nelaikytini savarankišku administracinės bylos dalyku: nepaisant imperatyvaus pobūdžio tekstinės formuluotės, teritorinės ligonių kasos ekspertizės pažymoje pareiškėjui duodamam patvarkymui (įpareigojimui) trūksta teisinio privalomumo galios, taigi jis savo esme prilygsta raginimui savanoriškai (geruoju) atlyginti teritorinės ligonių kasos nustatytą ir apskaičiuotą Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytos žalos sumą. Ortopedijos įmonei neatlyginant žalos, VLK dėl žalos atlyginimo turi kreiptis į bendros kompetencijos teismą su civiliniu ieškiniu. Ir tik parėjus visos bylinėjimosi stadijoms ir	☒ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto ar jo projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto ar jo projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto ar jo projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto ar jo projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
–	–	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto ar jo projekto vertintojai</i>
			Teismui priėmus VLK palankų sprendimą atsiranda realus pagrindas reikalauti atlyginti žalą. Ortopedijos įmonei neatlyginant žalos ir po galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo VLK turi teisę kreiptis dėl vykdomojo dokumento išdavimo ir perduoti šį dokumentą priverstiniam vykdymui. Taigi nėra nei teisės aktų nustatytos pareigos ortopedijos įmonėms atlyginti VLK nustatytą žalą (gali tik Teismas priteisti) juo labiau teisės aktų nustatytų terminų žalai atlyginti.	
19.	Kiti svarbūs kriterijai	–		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas:

Eglė Valiulytė

Teisės akto projekto vertintojai:

VLK Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisija:

Pirmininkė

Jurgita Šilainaitė-Šermukšnienė

Primininko pavaduotoja

Simona Adamkevičiūtė

Nariai:

Nomeda Kazakevičiūtė

Kristina Petronytė

Inga Stasiūnaitė